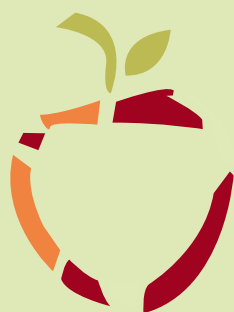

- 1. Viktig ✓
- 2. Enkelt ✓
- 3. Gratis ✓

Til ungdom og foresatte

UNG hunt 3

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag

Mer kunnskap om helse

I Nord-Trøndelag gjennomføres det fra 2006 til 2008 en stor helseundersøkelse, HUNT 3. Alle over 13 år blir invitert til å delta. Ungdom mellom 13 og 19 år kan være med i Ung-HUNT 3 som handler om ungdommers helse.

Samarbeid

HUNT 3 er et samarbeidsprosjekt mellom

- NTNU (Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet)
- Helse Midt-Norge RHF
- Nord-Trøndelag fylkeskommune
- Kommunene i Nord-Trøndelag
- Nasjonalt folkehelseinstitutt
- Helse- og omsorgsdepartementet

HUNT 3 blir støttet av

- NTE (Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk)
- Sparebank 1 Midt-Norge
- Statoil

Noen delprosjekter støttes av næringsliv og ideelle organisasjoner.

Bidragstyperne har ingen innflytelse på forskningen.

Hvis du har spørsmål om HUNT 3 kan du kontakte:

HUNT forskningscenter, Neptunveien 1, 7650 Verdal, Telefon: 74 07 51 80

Faks: 74 07 51 81, e-post: hunt@medisin.ntnu.no, www.hunt.ntnu.no

Bedre helse for alle

Når du deltar i Ung-HUNT 3, får du en enkel undersøkelse av din egen helse, og du gir et viktig bidrag til forskning. Opplysninger som samles inn, skal brukes i forskningsprosjekter som kan gi bedre folkehelse. Ung-HUNT 3 omfatter så langt ca 40 forskningsprosjekter.

Dette er noen av temaene det skal forskes på:

- Lungesykdommer, andre luftveisplager og allergi
- Risiko for hjerte- og karsykdommer
- Hodepine
- Muskel- og skjelettplager
- Mageplager
- Diabetes
- Epilepsi
- Hudplager
- Psykiske plager
- Trivsel og livskvalitet
- Rusmiddelbruk og røyking
- Kosthold og fysisk aktivitet
- Vekst og fysisk utvikling
- Syn

Noen prosjekter vil undersøke hvordan alvorlige hendelser i livet, levekår og miljø påvirker helse og trivsel. Det er også aktuelt å studere sammenhenger mellom arv, miljø og sykdom.

En liste over planlagte forskningsprosjekter finnes på internett www.hunt.ntnu.no. Hvis du ønsker å få listen tilsendt, kan du henvende deg til HUNT forskningscenter.

Nye prosjekter

Opplysninger og prøver som du gir, blir oppbevart på ubestemt tid. I framtida vil de kunne brukes i forskningsprosjekter som ennå ikke er planlagt, forutsatt at det er i samsvar med lover og forskrifter. En forskningsinstitusjon må være ansvarlig for prosjektet, for eksempel et universitet eller et sykehus i Norge eller utlandet. Prosjektet må også være godkjent av Regional komité for medisinsk forskningsetikk.

Slik foregår undersøkelsen

Helseundersøkelsen gjennomføres i skoletida for alle som er skoleelever. Det er frivillig å delta. De som vil være med, skal fylle ut et spørreskjema og møte til en enkel undersøkelse på skolen.

Lærlinger og andre som ikke går på skolen, vil få et spørreskjema hjem i posten og tilbud om å møte til undersøkelse der hvor de voksne møter til HUNT 3.

Noen deltakere vil i ettertid få tilbud om videre undersøkelser. Det vil i hovedsak være de som oppgir at de har sykdommer eller plager, men også noen andre.

Spørreskjema

Spørreskjemaet fylles ut i en skoletime. Vi spør blant annet om sykdom og helse, trivsel, kosthold, fysisk aktivitet, alkohol, røyking og hvordan du selv opplever din egen helse. Spørreskjemaet deles ut til alle i klassen. Du kan levere det tilbake uten å ha svart. Du kan også la være å svare på enkelte spørsmål hvis du ikke vil. Ingen på skolen får vite hva du har svart, og forskere som senere bruker opplysningene, får ikke vite hvem som har fylt ut skjemaene.

Klinisk undersøkelse

Den kliniske undersøkelsen gjøres på skolen i skoletida. Det tar ca 30 minutter. Det blir målt høyde, vekt, blodtrykk, hofte- og livmål. I tillegg måles lungefunksjonen med en enkel pusteprøve, og det tas en børsteprøve fra munnhulen (genetisk materiale). Ingen av undersøkelsene er smertefulle. Du får skriftlig melding om resultatene av pusteprøve og blodtrykk den dagen du blir undersøkt. Hvis det er noen av undersøkelsene du ikke vil være med på, er det i orden at du sier nei.

Sykepleieren vil også stille noen spørsmål om astma, allergi, hodepine, og om det å være engstelig og bekymret når en er sammen med andre. De som arbeider i Ung-HUNT har taushetsplikt.

Genetisk materiale

Genetisk materiale (celler) blir samlet fra munnhulen. Det gjøres med en liten børste som skrapes mot innsiden av kinnet. Fra cellene som samles på børsten vil det bli hentet ut DNA (arvestoff). DNA brukes i forskningsprosjekter som kartlegger sammenhengen mellom arv og miljø i sykdomsutvikling. Celler og DNA lagres i HUNT biobank og skal kun brukes i forskning.

HUNT databank

To ganger tidligere er det gjennomført folkehelseundersøkelser i Nord-Trøndelag. HUNT databank består av opplysninger som er samlet inn fra ungdommer og voksne gjennom spørreskjema, undersøkelser og analyser fra prøver. Hvis du tidligere har deltatt eller en gang i fremtida deltar i en ny HUNT-undersøkelse, vil de nye opplysningene bli lagt til denne databanken og brukt sammen med data fra andre HUNT-undersøkelser.

Genetisk materiale samles i HUNT biobank. Formålet med biobanken er at det i fremtida skal være mulig å ta ut celleprøver, gjøre ulike analyser og sammenstille resultatene med øvrige data fra HUNT databank. På den måten vil det stadig komme nye data som legges til databanken.

Sammenstilling med andre registre

I noen forskningsprosjekter kan data fra Ung-HUNT 3 bli brukt sammen med opplysninger fra andre offentlige registre, for eksempel Reseptregisteret, Medisinsk fødselsregister og Statistisk sentralbyrå som har opplysninger om miljø, befolkning, utdanning, inntekt, offentlige ytelser, yrkesdeltakelse og andre forhold som kan ha betydning for helsa.

I noen prosjekter kan opplysninger fra Ung-HUNT bli brukt sammen med opplysninger fra søsken, foreldre og besteforeldre, hvis de også har deltatt i HUNT. Det kan også bli aktuelt å bruke opplysninger fra Ung-HUNT sammen med opplysninger fra andre barne- og ungdomsundersøkelser i Nord-Trøndelag og diagnoseopplysninger fra sykehus og primærhelsetjeneste.

Alle slike sammenstillinger skal godkjennes på forhånd av offentlige myndigheter, for eksempel Regional komité for medisinsk forskningsetikk, Datatilsynet, Sosial- og helsedirektoratet eller Rikstrygdeverket.

All informasjon vil bli behandlet med respekt for personvern og privatliv, og i samsvar med lover og forskrifter. Ingen forskere får vite hvem som har gitt opplysninger.

Samtykke

Før du deltar, må du skrive under på et samtykke. Hvis du går på ungdomsskolen, må også dine foresatte skrive under. Senere kan du når som helst trekke tilbake dette samtykket og be om at data om deg slettes eller at celleprøven blir ødelagt.

Hvis du ønsker å trekke tilbake samtykket, kan du ta kontakt med HUNT forskningscenter, Neptunveien 1, 7650 Verdal. E-mail: hunt@medisin.ntnu.no eller telefon 74 07 51 80. Hvis du ikke ønsker at opplysninger om deg skal brukes i et bestemt forskningsprosjekt, vil det bli tatt hensyn til dette.

Om det i fremtida blir aktuelt å bruke opplysninger til å forske på nye spørsmål som ikke er beskrevet i denne brosjyren, kan det bli nødvendig å be om et nytt samtykke. Vi vil da sende deg et brev.

Du kan også bli bedt om et nytt samtykke hvis det blir aktuelt å samarbeide med private aktører om genetisk forskning. Slikt samarbeid vil være underlagt offentlig kontroll. Det vil ikke i noen tilfeller være aktuelt å selge biologisk materiale (celleprøven).

Personvern og sikkerhet

Du kan være trygg på at alle opplysninger som du gir på spørreskjemaet og i den kliniske undersøkelsen, blir behandlet som personlige helseopplysninger. Ingen på skolen får vite hva du har svart. De som arbeider i Ung-HUNT har taushetsplikt. Forskere som senere skal bruke opplysningene, har ikke tilgang til ditt navn, fødselsdato eller personnummer. Alle opplysninger blir behandlet i samsvar med lover og forskrifter.

Datatilsynet fører tilsyn med at forskriftene for oppbevaring og bruk av helseopplysninger blir fulgt. Ung-HUNT 3 har konsesjon fra Datatilsynet.

Etisk godkjenning

Alle medisinske forskningsprosjekter skal godkjennes av en etisk komité. Komitéene sikrer at de etiske sidene ved forskningsprosjekter blir vurdert. Ung-HUNT 3 er godkjent av Regional komité for medisinsk forskningsetikk, Midt-Norge.

Skadeerstatning

Det er svært liten risiko for at deltakere skal komme til skade som følge av undersøkelsen. Hvis det likevel skulle skje, kan man søke om skadeerstatning gjennom Norsk Pasientskadeerstatning (NPE). NPE behandler erstatningskrav for pasienter som er blitt påført skade innen det offentlige helsevesenet.

Vil du delta?

Alle som deltar i HUNT må gi sitt skriftlige samtykke. På denne siden ser du en kopi av skjemaet som du vil bli bedt om å skrive under på samtidig som du fyller ut spørreskjemaet.

Samtykke til bruk av helseopplysninger i forskning

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag 2006-08 (Ung-HUNT 3)

I brosjyren har jeg lest om innholdet i og formålet med Ung-HUNT 3.

Jeg samtykker i å delta i undersøkelsen.

Sted _____

Dato _____

Deltakers signatur _____

Hvis du er elev på ungdomsskolen, må også dine foresatte skrive under på at du kan delta. Foresatte skal skrive under på skjemaet som ligger sammen med denne brosjyren. Ta dette med tilbake til skolen.

HUNT forskningscenter

HUNT forskningscenter er en del av Det medisinske fakultet, NTNU.

HUNT forskningscenter gjennomfører befolkningsundersøkelser i Nord-Trøndelag, forvalter forskningsdata og driver medisinsk forskning.

Hvis du har spørsmål om HUNT 3, kan du kontakte:

HUNT forskningscenter
Neptunveien 1, 7650 Verdal

Telefon: 74 07 51 80

Faks: 74 07 51 81

e-post: hunt@medisin.ntnu.no

www.hunt.ntnu.no